

L.S.

Het wetsvoorstel tot wijziging Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) is evenals de huidige wet een brij van naar elkaar verwijzende letters en artikelen en – zoals iemand opmerkte – moeilijk te volgen. Men kan de burger en de kamerleden niet verwijten het allemaal niet meer te snappen. Hoewel erkentelijk voor het wetsvoorstel, het onderliggende probleem wordt hiermee nog steeds niet opgelost, namelijk het automatisch verlies van Nederlanderschap bij vrijwillige aanname andere nationaliteit.

Waar Stichting Nederlanders buiten Nederland (SNBN) zich voor inzet en voorzover ik het begrepen heb is:

1. dat bij vrijwillige aanneming van de nationaliteit van het land waarnaar men ge-emigreerd is, het Nederlanderschap **niet** automatisch verliest;
2. dat personen die het Nederlanderschap verkregen hebben onder de ‘uitzonderingsregel’, dit na tien, (13) of hoeveel jaar **niet** automatisch kunnen verliezen;
3. versoepeling van de optie-regeling.

In het eerste geval betreft het veelal Nederlanders die al dan niet met het gehele gezin ge-emigreerd zijn of gaan emigreren uit Nederland naar een land waarvan zij een ‘permanente verblijfsvergunning’ hebben verkregen. Door de jaren heen bijvoorbeeld veel boeren vanwege ruimtegebrek en soms ten gevolge van onteigening ten behoeve van stads-uitbreiding en wegebouw. Voeg hier aan toe de stikstof problematiek. Deze mensen zijn beslist geen wilde avonturiers, maar mensen van wie eerst het bedrijf en later het Nederlanderschap wordt afgenomen. En tegenwoordig hun bankrekening, als je emigreert naar een land waarbij het voor uw of jouw bank onmogelijk is te voldoen aan de strenge Europese regelgeving.

In het tweede geval betreft het kinderen (de eerste generatie) van de onder nr. 1 genoemde groep. Geboren in het ‘nieuwe’ land en hoofdverblijf of voor het 18e jaar daar onafgebroken hoofdverblijf hebben gehad, verkrijgen zij via hun ouders het Nederlanderschap. Vervolgens diegenen gehuwd met iemand van die andere nationaliteit. Maar indien niet meer gehuwd door scheiding of overlijden, het Nederlanderschap weer kunnen verliezen. Hier kunnen net als bij kinderen verschillende regels van toepassing zijn afhankelijk van: het land, binnen of buiten de Europese Unie, uitzonderingsregel van 2003, aparte verdragen tussen landen onderling.

Ten derde de optie-regeling. Het gaat hierbij om het herkrijgen van het Nederlanderschap als men dat automatisch verloren heeft. Ooit was dit alleen maar mogelijk door naturalisatie, maar rond 1995 werd dit mogelijk door optie. In een destijds aan ons toegestuurde publikatie van een Nederlands Consulaat in Canada werd de hoop uitgesproken dat, en dit is een letterlijk citaat: “Hierdoor zal een einde komen aan de tot dusverre bestaande formele onduidelijkheid op dit gebied, voor zowel betrokkenen als de administratie”.

De onduidelijkheid bestaat nog steeds en het behoeft geen betoog dat de optie-procedure eenvoudiger en altijd mogelijk moet zijn.

Het is 2023 en de 'uitzonderingsregel van 2003' bestaat nu twintig jaar. Er zijn inmiddels een groot aantal minderjarige en meerderjarige kinderen die een dubbele nationaliteit hebben en die kunnen behouden mits de Nederlandse documenten tijdig vernieuwd worden.

Het argument om dubbele nationaliteit te verbieden heeft alleen al om die reden geen draagvlak meer. Men zou wel een discussie kunnen voeren tot in welke generatie kinderen (tweede, derde) Nederlanderschap mogelijk is. Vergeet niet, dat de 'uitzonderingsregel 2003' juist tot stand gekomen is ten behoud van gezinseenheid ten aanzien van nationaliteit. Het is duidelijk dat er vervolgens geen reden is om de onder nr. 1 genoemde groep emigranten nog langer dubbele nationaliteit te verbieden. Het betreft hier vaak de ouders of toekomstige ouders van de kinderen die wel dubbele nationaliteit kunnen verkrijgen en behouden.

Nederland, net als vele andere landen, heeft te maken met emigranten en immigranten waarvoor weer andere regels kunnen gelden. Het zal misschien niemand ontgaan zijn dat Nederland van emigratieland een immigratieland is geworden. Immigranten zijn mensen met dezelfde gevoelens ten opzichte van hun 'oude' land als Nederlandse emigranten. Er heerst een misvatting dat immigranten alleen geheel kunnen integreren in het 'nieuwe' land als hun 'oude' nationaliteit wordt afgepakt. Dit is kort gezegd grote onzin en frustrerend voor iedereen.

Men heeft dit al enigszins ingezien want voor immigranten gelden eveneens uitzonderingen ten aanzien van het toestaan van dubbele nationaliteit. Ik noem er hier een aantal zoals vermeld in een Nederlandse Gemeentegids van 2004 die ik toevallig in mijn bezit heb en informatie geeft over het aanvragen van Nederlanderschap.

"U hoeft geen afstand te doen van uw huidige nationaliteit als:

de wetgeving van uw land dat niet toestaat – u bent getrouwd of geregistreerde partner van een Nederlander – u bent het minderjarige kind van een Nederlandse ouder – u bent een erkend vluchteling – u bent geboren in Nederland, de Nederlandse Antillen of Aruba en u woont hier op het moment van aanvraag, of voor uw 18e jaar hier vijf jaar of langer aaneengesloten gewoond – u kunt aantonen dat u een hoog bedrag moet betalen aan uw land – u door afstand te doen bepaalde rechten zou verliezen, denk aan erfrecht - uw militaire dienstplicht moet vervullen of afkopen voordat u afstand kunt doen van uw nationaliteit".

Kortom, een lange lijst van uitzonderingen voor immigranten en emigranten waardoor een enorm aantal mensen al dubbele nationaliteit heeft. Zoveel zelfs dat men zich moet afvragen of het nog gerechtvaardigd is de overblijvende groep het recht op dubbele nationaliteit te verbieden.

Ik wil graag verzoeken dat het Wetsvoorstel van 13 maart 2023 tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap zodanig verruimd wordt dat het beter aansluit bij de voorstellen van de Stichting Nederlanders buiten Nederland ten aanzien van de eerder genoemde nrs. 1, 2 en 3.

Hopelijk komt het tot een menswaardiger en rechtvaardiger Nederlandse nationaliteits wetgeving, waarvoor bij voorbaat dank.